

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ**

УДК 343.2

КП _____

№ 0121U100412

Інв.№ _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Університету митної
справи та фінансів

_____ Д. О. Бочаров
«____» _____ 2022 р.

**ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В ПРАВООХОРОННІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ»
(проміжний)**

Проректор з наукової роботи

Д. В. Приймаченко

Директор ННІ права та
міжнародно-правових відносин,
д.ю.н., доцент

В. В. Ліпинський

Завідувач кафедри
правоохоронної діяльності,
к.ю.н, доцент

В. В. Варава

Керівник НДР
професор кафедри
правоохоронної діяльності,
д.ю.н, професор

В. М. Тертишник

2022

СПИСОК ВИКОНАВЦІВ

№ п/п	Посада, вчене звання, науковий ступінь	Підпис	Дата	Ініціали, прізвище
1.	Професор кафедри д.ю.н, професор (керівник)		12. 12. 2022	В.М. Тертишник
2.	Завідувач кафедри к.ю.н., доцент (відповідальний виконавець)		12. 12. 2022	В.В. Варава
3.	Професор кафедри д.ю.н., доцент		12. 12. 2022	О.О. Титаренко
4.	Доцент кафедри к.ю.н., доцент		12. 12. 2022	Ш.Б. Давлатов
5.	Доцент кафедри к.ю.н.		12. 12. 2022	І.В. Єфімова
6.	Доцент кафедри к.ю.н., доцент		12. 12. 2022	І.М. Коросташова
7.	Доцент кафедри к.ю.н.		12. 12. 2022	Т.С. Батраченко
8.	Доцент кафедри к.ю.н., доцент		12. 12. 2022	О.В. Карнаухов
9.	Доцент кафедри к.ю.н., доцент		12. 12. 2022	Н.А. Галабурда
10.	Студент гр. ПО20-1		12. 12. 2022	А.С. Мінєєв

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 23 с.

Об’єкт дослідження – правовідносини в сфері забезпечення верховенства права в діяльності правоохоронних органів.

Мета дослідження – розробка комплексу пропозицій і рекомендацій щодо зміцнення забезпечення верховенства права в діяльності правоохоронних органів.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися: діалектичний метод наукового пізнання соціально-правових явищ в їх суперечностях, розвитку та змінах; історичний – для розкриття етапів розвитку поглядів учених на проблеми, що стосуються предмета дослідження; порівняльно-правовий – при вивченні нормативно-правового визначення та засобів реалізації верховенства права; системний – при побудові інтегративної системи забезпечення верховенства права в діяльності правоохоронних органів; інтегративний аналіз – для формування інноваційних пропозицій та висновків, а також пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання забезпечення верховенства права в діяльності правоохоронних органів.

У дослідженні започатковано новий напрямок наукових пошуків – на основі засади верховенства права формування сучасної доктрини діяльності правоохоронних органів.

Уперше:

- розкрито теоретичні та практичні проблеми дотримання засади верховенства права та принципів законності, юридичної визначеності і пропорційності в ході реалізації державної політики у сфері діяльності правоохоронних органів;
- розроблена доктринальна модель інституту безпосереднього виявлення злочину та концептуальна модель процесуальної норми - “Безпосереднє виявлення ознак злочину”;
- доведено необхідність прийняття окремого закону “Про безпосереднє виявлення, попередження та запобігання злочинів”;
- запропоновано інноваційне правове регулювання оперативно-розшукового забезпечення безпеки працівників митниці;

- *удосконалено:*
- доктринальні аспекти розвитку доказового права, забезпечення реалізації в кримінальному судочинстві матеріалів, здобути правоохоронними органами поза межами кримінального процесу;
- удосконалення процесуальної форми провадження слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій;
- *дістали подальшого розвитку:*
- удосконалення процесуальної форми провадження слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій, організації взаємодії митних органів з міжнародними інституціями в питаннях запобігання та протидія кримінальним правопорушенням у митній сфері;
- засади та форми взаємодії митних органів, посадових осіб Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, антимонопольного комітету, СБУ, податкових органів, а також процедури реалізації отриманих доказових матеріалів в кримінальному провадженні;
- шляхи розв'язання з урахуванням прецедентної практики ЄСПЛ та сучасних правових позицій Верховного Суду проблем допустимості доказів в кримінальних провадженнях;
- можливості судово-експертного забезпечення протидії злочинності у фінансово-економічній та митній сфері.

Результати дослідження *впроваджені* в Університеті митної справи та фінансів, зокрема в навчальний процес у вигляді спецкурсів, прочитаних Тертишником Володимиром Митрофанови для слухачів 1 курсу магістратури.

На основі проведених досліджень запропоновані для розгляду Верховною Радою: 1) система пропозиції щодо удосконалення законодавства.

Значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані для розвитку науки та у різних сферах удосконалення діяльності правоохоронних органів, зокрема:

- у науково-дослідній сфері – для подальшого дослідження даної тематики або суміжних тем;
- у правотворчості – для удосконаленні положень кримінального процесуального та митного законодавства України, відомчих нормативно-правових актів, що регламентують діяльність по забезпеченню доказування при досудовому розслідуванні контрабанди;
- у правозастосовній діяльності – для забезпечення єдності застосування чинного законодавства суб'єктами доказування при досудовому розслідуванні контрабанди;
- в навчальному процесі – під час вивчення курсів кримінального права та процесу, або окремих курсів дисциплін магістратури («Актуальні проблеми кримінального права і процесу», «Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя») УМСФ, а також спецкурсів у інших вищих юридичних навчальних закладах, для підготовки підручників, навчальних та методичних посібників.

Галузь застосування – «право» , «правоохоронна діяльність».

Прогнозні припущення про розвиток об'єкта дослідження – на інтегративному рівні більш широкого розкриття заслуговують проблеми синергетичної взаємодії правоохоронних органів для протидії транснаціональній злочинності в зовнішньо економічній сфері.

Ключові слова: кримінальні правопорушення, митні органи, протидія злочинності, контрабанда, відповідальність за кримінальні правопорушення в митній сфері.

НАЗВА ЗВІТУ:

«ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ»

ЗМІСТ

Назва	Стор.
Вступ	6
1. Концепт «верховенства права»	6
2. Проблеми інституту затримання підозрюваного	11
Бібліографічний перелік	14

Вступ

На стратегічному і доктринальному рівні визначена концептуальна модель засади верховенства права та принципів юридичної визначеності, пропорційності та інших цивілізаційних принципів права, розроблені та внесені пропозиції щодо удосконалення статусу та діяльності митних органів, розвитку доказового права, забезпечення реалізації в кримінальному судочинстві матеріалів, здобути при митних процедурах, удосконалення процесуальної форми провадження слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій, організації взаємодії митних органів з міжнародними інституціями в питаннях запобігання та протидія кримінальним правопорушенням у митній сфері.

1. Концепт «верховенства права»

Концепт «верховенство права» в українській правничій доктрині в своєму сенсі відповідає англomовному виразу «Rule of Law», тобто «rule» – «правління, владарювання, панування», та «law» - «право». Відповідно в сталій юридичній практиці це поняття часто використовується в значенні «владарювання права».

Ратифікація Україною 17 липня 1997 р. Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод і Протоколів до неї (Закон України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основних свобод 1950 року»)¹ стала важливим кроком на шляху утвердження верховенства права у правовій системі України. Не можна обійти увагою і ст. 17 Конвенції «Заборона зловживання правами», згідно з якою «Жодне з положень цієї Конвенції не може тлумачитись як

¹ Офіційний вісник України. 1998. №13.

таке, що надає будь-якій державі, групі чи особі право займатися будь-якою діяльністю або вчиняти будь-яку дію, спрямовану на скасування будь-яких прав і свобод, визнаних цією Конвенцією, або на їх обмеження в більшому обсязі, ніж це передбачено в Конвенції», а також приписи ст. 18: «Обмеження, дозволені згідно з цією Конвенцією щодо зазначених прав і свобод, не застосовуються для інших цілей, ніж ті, для яких вони встановлені». Ці положення стали основою ст. 22 чинної Конституції України, згідно з якою при прийнятті нових законів не допускається звуження існуючих прав і свобод людини.

Європейська Комісія за демократію через право (Венеціанська Комісія) у доповіді про верховенство права указала на такі його необхідні елементи: законність та прозорість ухвалення законів; правову визначеність, яка передбачає легкість та доступність з'ясування змісту права і юридично забезпечену можливість скористатись цим правом; заборону державного свавілля, зокрема обмеження дискреційних повноважень органів держави, обґрунтованість їх рішень; ефективний доступ до правосуддя у незалежних і неупереджених судах, судовий контроль за законністю та конституційністю актів державної влади, функціонування незалежної адвокатури, виконання рішень судів; дотримання прав людини, передусім гарантованість права на ефективний засіб правового захисту, на справедливий суд, право бути вислуханим, презумпція невинуватості, заборона зворотної дії закону; недискримінацію і рівність перед законом, що передбачає відсутність законів, що містять дискримінаційні положення або закріплюють правові привілеї, заборону дискримінаційного тлумачення або застосування закону.

Разом з тим, у Рішенні від 25 січня 2012 р. № 3-рп/2012 (справа № 1-11/2012) Конституційний Суд України зазначив, що одним із елементів верховенства права є також принцип пропорційності.

Конституційний Суд України, у своєму рішенні 29 червня 2010 р. у справі № 1-25/2010 визначив, що одним із елементів верховенства права є принцип правової визначеності.

Виходячи з положень Європейської Комісії за демократію через право (Венеціанська Комісія) а також вищезгаданих рішень Конституційного суду

України, в інтегративній засаді верховенства права варто виділяти окремі функціональні принципи правовладдя та судочинства, а саме: а) законність, б) правова визначеність, в) дотримання прав людини, г) заборона державного свавілля, д) недискримінація і рівність перед законом, е) ефективний доступ до правосуддя, ж) пропорційність.

Принцип пропорційності, який що не вперше згаданий Європейським судом з прав людини у 1968 році в справі «Ноймайстер проти Австрії», логічно виводиться із аналізу співвідношення завдань кримінального процесу та його окремих інститутів. Його окремі суттєві ознаки визначені у Кодексі поведінки посадових осіб з підтримування правопорядку, прийнятому Генеральною Асамблеєю ООН 17 грудня 1979 р., де зазначається, що працівники правоохоронних органів, у тому числі і ті, що здійснюють розслідування, зобов'язані поважати і захищати гідність і права людини; застосовувати примусові заходи тільки у випадках крайньої необхідності та в тих межах, в яких це потрібно для виконання обов'язків.

Принцип пропорційності – закріплений у міжнародних нормативних актах, рішеннях Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини, принцип права, згідно концептуального змісту якого мета юридичних дій має бути суспільно вагомою, а засіб її досягнення найменш обтяжливим у конкретних умовах.

2. Проблеми застосування запобіжних заходів

Відповідно до пункту 1 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод нікого не може бути полишено свободи інакше, ніж відповідно до процедури, встановленої законом, і в таких випадках, як:

- а) законне ув'язнення особи після засудження її компетентним судом;
- б) законний арешт або затримання особи за невиконання законного припису суду або для забезпечення виконання будь-якого обов'язку, встановленого законом;

с) законний арешт або затримання особи, здійснене з метою провадження її до компетентного судового органу за наявності обґрунтованої підозри у вчиненні нею правопорушення або якщо обґрунтовано вважається необхідним запобігти вчиненню нею правопорушення чи її втечі після його вчинення;

d) затримання неповнолітнього на підставі законного рішення з метою застосування наглядових заходів виховного характеру або законне затримання неповнолітнього з метою провадження його до компетентного органу;

е) законне затримання осіб для запобігання поширенню інфекційних захворювань, законне затримання психічнохворих, алкоголіків або наркоманів;

f) законний арешт або затримання особи з метою запобігання її недозволеному в'їзду в країну чи особи, щодо якої провадиться процедура депортації або екстрадиції.

Під час кримінального провадження ніхто не може триматися під вартою, бути затриманим або обмеженим у здійсненні права на вільне пересування в інший спосіб через підозру або обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення інакше як на підставах та в порядку, передбачених законом.

Відповідно до пункту 1 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод нікого не може бути лишено свободи інакше, ніж відповідно до процедури, встановленої законом, і в таких випадках, як:

a) законне ув'язнення особи після засудження її компетентним судом;

b) законний арешт або затримання особи за невиконання законного припису суду або для забезпечення виконання будь-якого обов'язку, встановленого законом;

с) законний арешт або затримання особи, здійснене з метою провадження її до компетентного судового органу за наявності обґрунтованої підозри у вчиненні нею правопорушення або якщо обґрунтовано вважається необхідним запобігти вчиненню нею правопорушення чи її втечі після його вчинення;

d) затримання неповнолітнього на підставі законного рішення з метою застосування наглядових заходів виховного характеру або законне затримання неповнолітнього з метою провадження його до компетентного органу;

е) законне затримання осіб для запобігання поширенню інфекційних захворювань, законне затримання психічнохворих, алкоголіків або наркоманів;

ф) законний арешт або затримання особи з метою запобігання її недозволеному в'їзду в країну чи особи, щодо якої провадиться процедура депортації або екстрадиції.

Під час кримінального провадження ніхто не може триматися під вартою, бути затриманим або обмеженим у здійсненні права на вільне пересування в інший спосіб через підозру або обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення інакше як на підставах та в порядку, передбачених законом.

Отже, якщо немає достатніх доказів для повідомлення про підозру чи обвинувачення, а логічно і для винесення обвинувального вироку, то їх немає і для застосування арешту, застави чи іншого запобіжного заходу.

3. Проблеми інституту затримання підозрюваного

Значне коло нерозв'язаних проблем залишається в інституті затримання підозрюваного.

За приписами ст. 208 КПК України, уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, лише у випадках:

1) якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення;

2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин.

3) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

4) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого статтями 255, 255⁻¹, 255⁻² Кримінального кодексу України.

Заявниця позову до ЄСПЛ у справі «Александровська проти України» (Заява № 38718/16), стверджувала, що її затримання відбулося за відсутності ухвали суду і не було виправданим за пунктом 2 частини першої статті 208 КПК України. Таким чином, воно суперечило національному законодавству. Хоча слідчі мали інформацію про злочин, який вона, як стверджувалося, вчинила 24 червня 2016 року, вони не просили суд санкціонувати її затримання, а лише просили надати дозвіл на обшук її квартири. Під час обшуку вони вилучили різні предмети, вміст яких не перевіряли. Слідчі не знайшли жодних коштів або документів, а тому не виявили нічого, що підтвердило б її вину. Незважаючи на це, вони затримали її за пунктом 2 частини першої статті 208 КПК України. Однак її квартира, вочевидь, не могла вважатися місцем злочину відповідно до цього положення; її затримання відбулося не безпосередньо після вчинення стверджуваного злочину, і нічого на її тілі, одязі чи в квартирі, у тому числі вилучені предмети, не вказувало на те, що вона могла вчинити злочин. Посилаючись на зазначене положення, протокол затримання не містив жодних посилань на фактичні підстави, які обґрунтовували такий захід, а також жодних пояснень чи обставин, які б доводили його законність. Київський суд не врахував її скаргу у зв'язку з цим. Зазначені Урядом докази (див. пункт 93) не звільняли слідчих від обов'язку отримання ухвали суду про її затримання. На момент затримання ці докази суду надані не були.

Європейський Суд з прав людини у справ «Александровська проти України» зазначає, що згідно з національним законодавством позбавлення свободи за відсутності ухвали суду можливе лише в обмеженій кількості ситуацій. Так, згідно з пунктом 2 частини першої статті 208 КПК України, на який було зроблено посилання у протоколі затримання заявниці, слідчий може затримати особу, якщо на цю особу вказали очевидці або потерпілі, або якщо безпосередньо після вчинення злочину на цій особі або на її одязі є чіткі ознаки вчинення злочину. У зв'язку з цим Суд зазначає, що заявницю затримали 28 червня 2016 року за злочин,

який, згідно з протоколом затримання, вона вчинила 24 червня 2016 року. До її затримання 27 червня 2016 року слідчі зверталися до суду з клопотанням про надання дозволу на обшук її квартири, і 28 червня 2016 року вони отримали такий дозвіл. З доводів сторін дійсно вбачається, що вилучені під час обшуку предмети стали обґрунтуванням для затримання заявниці за пунктом 2 частини першої статті 208 КПК України. Таким чином, не вбачається, що на момент її затримання слідчі розглядали ситуацію як таку, що мала місце «безпосередньо після вчинення злочину» (як того вимагає зазначене положення), і тому це перешкоджало їм звернутися до суду з клопотанням про постановлення ухвали про її затримання так само, як вони звернулися з клопотанням про дозвіл на обшук, який відбувся напередодні. Дійсно, посилення на пункт 2 частини першої статті 208 КПК України у протоколі затримання супроводжувалося наведенням стверджуваних фактів. Однак він не містив жодної інформації, яка вимагалася цим положенням. На думку Суду, без цієї інформації протокол затримання не надавав істотної гарантії, яка вказувала на те, що затримання заявниці здійснювалося на підставі обґрунтованої підозри у вчиненні нею злочину. (Насамкінець Суд зазначає, що заявниця скаржилася на своє затримання до Київського суду, але суд не розглянув це питання і натомість передав його на розгляд прокурорам (див. пункт 10). За відсутності чіткої інформації про те, чому було застосовано відповідне положення, Суд вважає, що затримання заявниці було несумісним з підпунктом «с» пункту 1 статті 5 Конвенції. Отже, було порушено зазначене положення. ЕСПЛ визнав, що було порушено підпункт «с» пункту 1 статті 5 Конвенції щодо затримання заявниці.²

По-перше, затримання належить до запобіжних заходів (хоча й «тимчасових»), а ч. 2 ст. 177 КПК України визначає, що «підставою застосування запобіжного заходу є наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення. Тож висновок – фактичною підставою затримання особи є наявність достатніх доказів вчинення нею кримінально карного діяння.

² Рішення ЕСПЛ від 25 березня 2021 року у справі «Александровська проти України» (Заява № 38718/16). Офіційний вісник України від 13.07.2021 - 2021 р., № 53, стор. 201, стаття 3312. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f73#Text

По-друге, затримання є кримінально-процесуальною дією. За чинним законом (ст. 2014 КПК України), досудове розслідування розпочинається з моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Здійснення досудового розслідування до внесення відомостей до реєстру або без такого внесення не допускається і тягне за собою відповідальність, встановлену законом. До внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань закон дозволяє провести у невідкладних випадках лише огляд місця події.

По-третє, особа, відповідно до ст. 209 КПК України, є затриманою з моменту, коли вона силою або через підкорення наказу змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою чи в приміщенні, визначеному уповноваженою службовою особою. Отже фактичне затримання реально відбувається до початку кримінального провадження, а законодавчого поля для такого його здійснення не передбачено.

По-четверте, законодавець регламентує затримання особи «на гарячому» на місці події як процесуальну дію, здійснювану в межах досудового розслідування, незважаючи на те, що в переважній більшості реальних правовідносин таке затримання є, по суті, приводом для початку кримінального провадження і починає здійснюватися до відкриття такого провадження.

Відповідно до ст. 19 Конституції України органи влади та їх посадові особи «зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України».

Відтак, затримання підозрюваного на місці події, коли цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення, здійснене поза межами зареєстрованого в Єдиному реєстрі досудових розслідувань провадження, стає проблемним інститутом процесуального права, який потребує суттєвих змін і доповнень.

Відповідно до внесених пропозицій щодо конституційного визначення концепт верховенства права та принцип пропорційності мають бути закріплені та розкриті в законах України: «Про Національну поліцію»; «Про Бюро економічної безпеки України»; «Про прокуратуру»; «Про Національне антикорупційне бюро

України»; «Про Державне бюро розслідувань». Відповідно до сформованих позицій мають бути уточненні окремі інститути доказового права.

Бібліографічний перелік

монографій, підручників, посібників, словників, довідників, наукових статей, інших публікацій; подані заявки та отримані патенти; теми захищених та поданих до розгляду у спеціалізовану вчену раду дисертацій (за матеріалами досліджень за період виконання НДР)

Монографії

1. Протидія white-collar crime (інтегративний аналіз, коментар законодавства та пошук шляхів його удосконалення). / Тертишник В. М., Каменський Д. В., Кошовий О. Г., Корнієнко М. В., Тертишник О. І., Ченцов В. В. Шишков С. Є. / Під загальною редакцією доктора юридичних наук, професора В. М. Тертишника. Київ: Алерта, 2021. 345 с.

Підручники

1. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Загальна частина: підручник. 9-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 458 с.

2. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Особлива частина: підручник. 9-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 438 с.

3. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя: підручник. / Тертишник В. М. та ін.; за заг. ред. д. ю.н. проф. В. М. Тертишника та докт. наук держ. упр., професора В. В. Ченцова. Київ: Алерта, 2021. 276 с.

4. Тертишник В. М. Судова експертологія: підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко ; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків : Право, 2021. 280 с.

5. Судові та правоохоронні органи: підручник / кол. авт.: В. В. Дараган, О. П. Бойко, Н. С. Бублик, Титаренко О. О. та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 400 с. *(у співавторстві Підрозділ 2.10, С. 285-302)*.

6. Доказове право: підручник / В.М. Тертишник, О.І. Тертишник, А.Є. Фоменко, В.В. Ченцов; за заг. ред. д.ю.н, професора В.М. Тертишника. Київ: Алерта, 2022. 448 с.

7. Тертишник В. М. Права і свободи людини: підручник. Київ: Алерта, 2022. 432 с.

Посібники

1. Тертишник В. М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.

2. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. К.: Алерта, 2021. 1110 с.

3. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 19-те, доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2022. 1128 с.

4. Тертишник В. М., Тертишник О. І., Ченцов В. В. Закон України «Про Бюро економічної безпеки України». Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 290 с.

Наукові статті

Scopus або Web of Science Core Collection:

1. Ihor V. Pyrih, Vladimir M. Tertyshnyk, Olga L. Sokolenko, Alexander V. Sachko, Andriy B. Vishnikin Use of chemical methods for collection and examination of handprints in examination of criminal offenses (Використання хімічних методів

збирання та дослідження слідів рук при розслідуванні кримінальних правопорушень). Journal of Chemistry and Technologies, 2020, 28(2), 133-141. DOI: <https://doi.org/10.15421/082014> (Web of Science)

2. Leheza Yevhen, Len Valentyn, Shkuta Oleh, Titarenko Oleksiy, Cherniak Nataliia. Foreign experience and international legal standards of applying artificial intelligence in criminal proceedings. Revista De La Universidad Del Zulia, 13(36), 276-287. <https://doi.org/10.46925//rdluz.36.18>. Emerging Sources Citation Index (ESCI) Web of Science

3. Iryna Korostashova. Gender Legislation in Ukraine (1917–1919): the Way to the «Rule of Law». Historical and Legal Analysis. History pages №52|21. P.181-201. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.52.2021.236160>. FKE-5037-2022 [Web of science]

Viktor Filatov, Yevhenii Doiar, **Inna Yefimova** Reforming the Judicial system in Ukraine in the Conditions of Transitional Policy. Journal of Law and Political Sciences. 2022. Vol. 3. Issue 1. P. 362–382

Публікацій у наукових виданнях зарубіжних країн

1. Тертышник В. Доктринальные аспекты доказывания в уголовном судопроизводстве (на примере законодательства Украины и прецедентной практики ЕСПЧ). Современная криминалистика: материалы республиканской научнопрактической конференции (Академия МВД Республики Таджикистан) // Под общей редакцией к.ю.н., доцента Ф.Р. Шарифзода. Душанбе: «Типография МВД», 2022. С. 147-151.

Публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Корнієнко, М. & Тертишник, В. (2021). Протидія корупції: стратегія та практика Проблеми законності, 2021. (152), 87–101.

2. Volodymyr Tertyshnik, Andrii Fomenko. Legal assistance and protection in criminal proceedings: international standards and integrative doctrine. Scientific journal

«Philosophy, Economics and Law Review». Volume 1 (2), 2021. P. 115-126. DOI :10.31733/2786-491X-2021-2-123-133. URL:

<https://phelr.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/04/2nd/content.htm>

3. Тертишник В. М., Ченцов В. В. Становлення інтегративної доктрини доказового права. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2021. № 3. С. 271-277. URL: <https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/02/PDF/NV-3-2021-271-277.pdf>

4. Тертишник В. М. Судочинство. Велика українська енциклопедія. 19.11.2022. URL: <https://vue.gov.ua/Судочинство>

5. Тертишник В. М., Варава В. В. Доктринальні проблеми судової експертизи в інтегративній доктрині доказового права. Криміналістика і судова експертиза. 2022. Випуск 67. С. 27-37. URL: <https://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/Tertyshnyk67.pdf>

6. Батраченко Т.С. Інтеграція міжнародної практики захисту прав засуджених в законодавстві України. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету «Серія Юриспруденція». Вип. № 56. 2022. С. 55

7. Галабурда Н.А. Характер модернізації адміністративної юстиції в англосаксонській системі права. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. № 5, 2021. С.59-62.

8. Коросташова І.М. ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ (ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ) У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНИХ З УМОВАМИ НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРОМИСЛОВИМ ЗРАЗКАМ, ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ЇХ ОХОРОНОЗДАТНОСТІ ТА ОБСЯГУ ВИКОРИСТАННЯ. Криміналістика та судова експертиза, вип.67. С.648-657. DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2022.67.65>. ISSN: 0130-2655. [«Index Copernicus Journal Master List»].

9. Батраченко Т.С. Фінансування тероризму, як загроза національній безпеці України. Dictum Factum. № 1. 2022. С. 95-101

10. Коросташова І.М., Мінеєв А.С. РОЛЬ ПОСТПЕНІТЕНЦІАРНОЇ АДАПТАЦІЇ У ЗАПОБІГАННІ РЕЦИДИВНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ (ПИТАННЯ

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА ТА ДЕЯКІ КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2021 № 53. ISSN 2307-1745. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2021.53.18>. С.91-95. Фахове видання («Index Copernicus Journal Master List»).

Тези доповідей на конференціях

1. Тертишник В. М. Lex simulate та нові колізії доказового права. Реформування кримінального провадження в Україні: кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті професорів В. П. Бахіна, В. К. Лисиченка, І. Я. Фрідмана, 26 березня 2021 року. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 119– 225.

2. Тертишник В. М. Доктринальні аспекти реформування слідчих органів України. «Діяльність органів досудового розслідування в умовах реформування правоохоронних органів: сучасні виклики». Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 21 травня 2021 року, Дніпро ДДУВС. С 67-72.

3. Ченцов В. В., Тертишник В. М. Проблема протидії фінансово-економічній злочинності. Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (14 травня 2021 року). Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2021. С. 160-162.

4. Тертишник В. М. Інституційні аспекти забезпечення захисту прав людини в інтегративній доктрині правосуддя. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні. V Міжнародна науково-практична конференція 29 жовтня 2021 р. в м. Чернівці, Україна. Чернівці, 2021.

5. Титаренко О.О. Новітні технології у протидії злочинності – вимога часу (досвід окремих зарубіжних країн) // Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни

Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. – Харків : ХНУВС, 2021. – С.350-351.

6. Титаренко О.О. Служба судової охорони в системі суб'єктів забезпечення національної безпеки (питання віднесення та визначення компетенції) // Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 12 бер. 2021 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. С.135-137.

7. Титаренко О.О. Результати 14 конгресу ООН з попередження злочинності та кримінального правосуддя: перспективи в сфері протидії злочинності для України // Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики : матеріали III міжнародної науково-практичної конференції. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. С.216-219.

8. Ченцов В. В., Тертишник В. М. Проблема протидії фінансово-економічній злочинності. Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (14 травня 2021 року). Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2021. С. 160-162.

9. Тертишник В. М. Колізії доказового права. Наукові читання пам'яті Ганса Гроса: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 09 грудня 2021 р.) Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2021. С. 220-224.

10. Тертишник В. М. Інституційні аспекти забезпечення захисту прав людини в інтегративній доктрині правосуддя. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні. V Міжнародна науково-практична конференція 29 жовтня 2021 р. в м. Чернівці, Україна. Чернівці, 2021.

11. Тертишник В.М., Шемшученко Ю.С. Суд присяжних та мирові судді: доктринальні моделі в лабіринтах реформ. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (21 жовтня 2022р., Чернівці)/ редкол.: О.В. Щербанюк та ін. Чернівці: 2022. С. 85-90.

12. Батраченко Т.С. Правове регулювання відповідальності за кіберзлочини в Україні // XII Міжнародна науково-практична конференція «Modern directions of scientific research development»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Chicago 18-20 may 2022). Chicago, 2022. P.853-861

13. Батраченко Т.С. Верховенство права на прикладі реалізації основних засад забезпечення кібербезпеки. IV Міжнародній науково-практичній конференції «Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики» (м. Дніпро, травень 2022 р.). Дніпро, 2022. С.

14. Єфімова І.В., Сухацька І.Ю. Правові аспекти призначення та проведення судової експертизи. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції "Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики" 27.05.2022. с.123-124.

15. Єфімова І.В., Сухацька І.Ю. До питання про експертизу мікрооб'єктів та її значення у кримінальному провадженні та оперативно-розшуковій діяльності. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економіко-правові та соціально-економічні напрями еволюції цифрового суспільства 02 червня 2022 р. в УМСФ.

16. Варава В.В. Актуальні питання правового регулювання оперативно-розшукової діяльності. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції "Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики" 27.05.2022. с.134-135.

17. Карнауов О.В. Криміналістичне забезпечення правової держави. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції "Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики" 27.05.2022. с.125-127.

18. Korostashova, I.N. IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL STANDARDS AND EU REGULATIONS REGARDING PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS TO CUSTOMS LEGISLATION OF UKRAINE: PROCESS AND RESULT. The 2nd International Conference on

Relationship between public administration and business entities management, November 12, 2022 in Tallinn, Estonia. [Google scholar], [Crossref], [E-catalog ESTER].

19. Коросташова І.М. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ВІД БУЛІНГУ (МОБІНГУ) У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ (КОЛЕКТИВАХ). Сучасні виклики та пріоритетні напрями збереження та розвитку трудового потенціалу України: матеріали Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 жовтня 2021 р.) / за ред. І.С. Сахарук, С.П. Батиченко. Київ : ВД «Дакор», 2021. 128 с. ISBN 978-617-7679-12-6. С.34-39.

20. Коросташова І.М. ЩОДО ПРОБЛЕМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ «ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА» ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ. Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 25 лютого 2022 р.). - Дніпро : ДДУВС, 2022. - 736 с.

21. Коросташова І.М. Філософія Закону України «Про національну поліцію» та верховенство права. Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (27 травня 2022р.). Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2022. 164 с. С.128-130

22. Батраченко Т.С. Євроінтеграція в сфері транснаціонального кримінального права. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Застосування інформаційних технологій в правоохоронній діяльності»*. м. Харків, 14.12.2022. С.

23. Коросташова І.М. ЕЛЕКТРОННІ ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН ДО ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ (ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ): ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ НАПРЯМИ ЕВОЛЮЦІЇ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА» (02 червня 2022 р., УМСФ, Дніпро

24 Коросташова І.М. Діяльність судових та правоохоронних органів у сфері боротьби з кіберзлочинністю: проблеми та шляхи вдосконалення. Міжнародна

науково-практична конференція «Економіко-правові та соціально-технічні напрями еволюції цифрового суспільства» (м. Дніпро, червень 2022 р.) Дніпро, 2022

Публікації членів студентського наукового гуртка кафедри:

1. Ріпка М. О., Максимова А. Я. Реалізація принципу верховенства права національною поліцією України. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції "Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики" 27.05.2022. с.132-134.

2. Максимова А.Я., Шепелєв О. Історія боротьби з корупцією: досвід для України. Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 28 жовт. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Харків : ХНУВС, 2022. – 232 с. С125-127

3. Тертишник В.М. В., Онушко О. Міжнародні стандарти боротьби з корупційними проявами.. Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 28 жовт. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Харків : ХНУВС, 2022. – 232 с. С192-193

4. Варава В. В., Гребенькова К. Міжнародний досвід протидії корупції. Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 28 жовт. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Харків : ХНУВС, 2022. – 232 с. С43-44

5. Максимова А., Гребенькова К. Розвиток правоохоронної діяльності в Республіці Польща. Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд; міжнародна науково-практична конференція. 04 листопада 2022. Дніпро, УМСФ

6. Євтєєва В., Варава В.В. Діяльність правоохоронних органів Німеччини. Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний

погляд; міжнародна науково-практична конференція. 04 листопада 2022. Дніпро, УМСФ.

7. Варава В.В., Оганесян К. Напрями боротьби з геноцидом в Україні. Актуальні проблеми забезпечення верховенства права у правозастосовній діяльності в умовах демократичних перетворень: матеріали круглого столу 05.12.2022. Дніпро, УМСФ

8. Максимова А.Я. Сириця К. удосконалення діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми забезпечення верховенства права у правозастосовній діяльності в умовах демократичних перетворень: матеріали круглого столу 05.12.2022. Дніпро, УМСФ

9. Тертишник В.М., Кутіщев С. Організація діяльності правоохоронних органів в Польщі: досвід для України. Актуальні проблеми забезпечення верховенства права у правозастосовній діяльності в умовах демократичних перетворень: матеріали круглого столу 05.12.2022. Дніпро, УМСФ: матеріали круглого столу 05.12.2022. Дніпро, УМСФ